

Όχι άλλες ολιγωρίες και ατελείωτοι διάλογοι με την Τουρκία...

του Δρ. Βενιαμίν Καρακωστανόγλου

Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι πολλά από τα προβλήματά μας οφείλονται στις δικές μας ολιγωρίες και λάθη! Και βέβαια στην ανεκτική στάση των συμμάχων μας προς την παρανομούσα Τουρκία...

Η κατοχή της Β. Κύπρου οφείλεται βέβαια στους τουρκικούς σχεδιασμούς ήδη από την ανεξαρτησία της Κύπρου, αλλά την κατέστησε εφικτή: α) η απόσυρση της ελληνικής Μεραρχίας από την Κύπρο από την Δικτατορία (1967), β) το άφρον πραξικόπημα του 1974 και η αδελφοκτόνα σύγκρουση, γ) η ανοχή ή συμμετοχή καποιων στους συνωμοτικούς σχεδιασμούς “συμμάχων”, και δ) η ανοχή μας απέναντι στις ατελέσφορες “διακοινοτικές” συνομιλίες επί 45 χρόνια, ενώ συνεχιζόταν η κατοχή των Τούρκων και ο εποικισμός!

Η κλιμάκωση των τουρκικών διεκδικήσεων και παρανομιών στο Αιγαίο και στην Αν. Μεσόγειο, οφείλεται στην μη έγκαιρη θεσμοθέτηση και αξιοποίηση των δικαιωμάτων που χορηγεί το Δίκαιο της Θάλασσας στη χώρα μας, λόγω της μεγάλης ακτογραμμής της (15.500 χλμ.), των νησιών της και της αρχιπελαγικής δομής του Αιγαίου, που είναι το αρχαιότερο Αρχιπέλαγος και το μοναδικό της Ευρώπης. Υπογράψαμε το 1982 την νέα Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας, την επικυρώσαμε μόλις το 1995 και 27 χρόνια αργότερα δεν έχουμε εφαρμόσει πλήρως τις διατάξεις της, που μας ευνοούν σημαντικά: 12 ν.μ. Αιγιαλίτιδας ζώνης παντού, πρόσθετα 12 ν.μ. Συνορεύουσας ζώνης, ευθείες γραμμές βάσης για την αφετηρία μέτρησης των θαλασσιών ζωνών μας, 200 ν.μ. Αποκλειστικής Οικονομικής ζώνης (ΑΟΖ), αντίστοιχη Υφαλοκρηπίδα στο βυθό και το υπέδαφος, και βέβαια εξερεύνηση όλων αυτών των περιοχών βυθού-υπεδάφους για εντοπισμό υδρογονανθράκων αλλά και εκμετάλλευση του αλιευτικού πλούτου των υπερκείμενων υδάτων, αρχίζοντας από την Ευρωπαϊκή αποκλειστική ζώνη αλιείας των 12 ν.μ., που ποτέ δεν τολμήσαμε να καθιερώσουμε.

Μόλις το 2011 (νόμος 4001/2011)προσδιορίσαμε ότι η Ελλάδα διεκδικεί όλες τις θαλάσσιες περιοχές παρακείμενες στις ακτές της μέχρι την μέση γραμμή με τις θαλάσσιες περιοχές των γειτονικών χωρών της. Από όσο γνωρίζω, δεν κατατέθηκαν ακριβείς γεωγραφικές συντεταγμένες για τις αντίστοιχες περιοχές, οι οποίες πιθανώς προσδιορίστηκαν μόνο ενδεικτικά σε χάρτες...

Το πρόβλημα είναι ότι, από το 1976 (Πρακτικό της Βέρνης) μέχρι το 1981 (άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην εξουσία) είχαν διεξαχθεί απ’ ευθείας διαπραγματεύσεις Ελλάδος-Τουρκίας για την οριοθέτηση της Υφαλοκρηπίδας του Αιγαίου, οι οποίες απέβησαν άκαρπες. Χωρίς αποτέλεσμα ήταν και η μονομερής προσφυγή της Ελλάδος στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης (1976, 1978) με απόλυτη ευθύνη της Τουρκίας, που αρνήθηκε να δεχθεί την δικαστική επίλυση της οριοθέτησης και την αρμοδιότητα του Δικαστηρίου.

Ανάλογα άκαρπη ήταν και η τύχη των λεγόμενων “διερευνητικών επαφών” Ελλάδος- Τουρκίας που έγιναν από το 2002 ως το 2016, σε εκτέλεση σύστασης του τελικού ανακοινωθέντος της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης Κορυφής στο Ελσίνκι, τον Δεκέμβριο 1999. Το ίδιο συνέβη και με τους 3-4 γύρους διερευνητικών επί της κυβέρνησης Κυριάκου Μητσοτάκη, ως τον τελευταίο, 22 Φεβρουαρίου 2022.

Όλα αυτά τα χρόνια η Ελλάδα παρέμεινε με ελάχιστα θαλάσσια δικαιώματα: 6 ν.μ. Αιγιαλίτιδας παντού, χωρίς ΑΟΖ, χωρίς Συνορεύουσα ζώνη, χωρίς ευθείες γραμμές βάσης, και χωρίς να εξερευνήσει την Υφαλοκρηπίδα της. Για να μην “προκαλέσει” την Τουρκία που απειλούσε με πόλεμο(casus belli) .

Ευτυχώς, με δραματική καθυστέρηση βέβαια, τον Ιούνιο του 2020 (κυρώθηκε 29-5-21) συνήφθη Ελληνο-Ιταλική συμφωνία οριοθέτησης ΑΟΖ στο Ιόνιο, (σχεδόν στα ίδια όρια με την ανάλογη συμφωνία του 1977 που αφορούσε οριοθέτηση Υφαλοκρηπίδας στο Ιόνιο, και ίσχυε από το 1980) και ταυτόχρονα αυξήθηκε η Αιγιαλίτιδα της χώρας μας στο Ιόνιο στα 12 ν.μ. Επίσης, δύο μήνες αργότερα (Αύγουστο 2020) συνήφθη Ελληνο-Αιγυπτιακή συμφωνία, μερικής μόνο (από τον 26ο έως τον 28ο μεσημβρινό) οριοθέτησης της ΑΟΖ των δύο χωρών, που αρχίζει βορείως από την Ρόδο και φθάνει διά της Κρήτης Νοτίως μέχρι τις Αιγυπτιακές ακτές, και, τμήματα των καθοριζομένων περιοχών ΑΟΖ επικαλύπτονται με τμήματα της παράνομης Τουρκολιβυκής ΑΟΖ, που καθορίστηκε τον Νοέμβριο 2019, μεταξύ Τουρκίας και Λιβύης.

Συνεπώς με τις ατέρμονες συνομιλίες, επί δεκαετίες, η Ελλάδα επιδεικνύοντας “αυτοσυγκράτηση” και “ψυχραιμία”, δεν οριστικοποιούσε τα θαλάσσια σύνορα και την κυριαρχία της και άφηνε στην Τουρκία την πρωτοβουλία των κινήσεων!

Η οποία, βέβαια, από το 1964 είχε θεσπίσει Αιγιαλίτιδα 12 ν.μ. στη Μαύρη Θάλασσα και στις νότιες Μεσογειακές ακτές της! Και επιβράβευσε (!) την χώρα μας με την υπογραφή, το 2019, του Τουρκολιβυκού μνημονίου που παρακάμπτει την ΑΟΖ και την εν δυνάμει Αιγιαλίτιδα της Ρόδου, της Καρπάθου, της Κάσου, του συμπλέγματος του Καστελλόριζου και της Ανατ. Κρήτης! Που βέβαια κανείς δεν αναγνωρίζει στην διεθνή κοινότητα, αλλά δίνει το πρόσχημα στην Τουρκία και στην προσωρινή εξουσία της Δυτικής Λιβύης να προχωρούν (Οκτώβριο 2022) σε νέα συμφωνία ερευνών και γεωτρήσεων στις περιοχές του παράνομου μνημονίου του 2019!